



**Vi er alle lige -**



## **STEVNS KOMMUNES HANDICAPPOLITIK**

Godkendt af Kommunalbestyrelsen d. 28. maj 2009

## **HVAD ER HANDICAP?**

Et handicap indebærer, at et menneske har en nedsat funktion af de fysiske, psykiske og/eller intellektuelle evner. Tillige er den nedsatte funktion både varig og betydelig. Nedsat funktionsevne medfører, at personen i større eller mindre omfang behøver en form for kompensation for at kunne deltage fuldt ud i hverdagslivet.

Et handicap er med andre ord ikke en sygdom. Det er en kronisk nedsat funktionsevne, der ikke kan helbredes.

## **VISION**

At være borger i samfundet, er at være en del af fællesskabet; som borger i et fællesskab er det værdifuldt at blive behandlet som et enestående menneske. Det betyder også, at der er mulighed for at være anderledes.

– Alle er vigtige, og ingen er ligegyldig.

Forskellighed kan give indsigt i og styrke til at se mangfoldighed i omgivelserne. Derved er det muligt at sætte ens eget liv i perspektiv: Se muligheder, rækkevidde og vigtighed.

I Stevns Kommune er alle er fuldgældige og ligeværdige borgere i samfundet, med lige muligheder. Det betyder, at

**Stevns Kommunes vision på handicapområdet er at medvirke til, at**

**'Vi er alle lige'**

## **VÆRDIER I HANDICAPPOLITIKKEN**

Stevns Kommune vil søge at indfri visionen om, at 'vi er alle lige', ved at arbejdet på handicapområdet tager udgangspunkt i tre værdier:

**Værdighed**

**Indflydelse**

**Livskvalitet**

## **Værdighed**

### **Mangfoldighed**

Ethvert menneske er enestående og skal behandles som sådan. Det gør, at det enkelte individ har forskellige muligheder og behov.

Den støtte, der skal ydes til borgere med nedsat funktionsevne, skal bygge på respekten for det enkelte individ, og de færdigheder, behov og ønsker han eller hun har.

Borgere med nedsat funktionsevne skal leve det liv, som den enkelte foretrækker at leve.

### **Velfærd og selvværd**

Borgere med nedsat funktionsevne skal have livsvilkår, der fremmer den enkeltes velfærd og selvværd i de sammenhænge han eller hun indgår i.

Ved at inddrage borgeren i fællesskabet, så ingen lades alene, kan den enkeltes velfærd og værdighed sikres.

Og ved at give mulighed for at opleve livsappetit, nysgerrighed og lyst til at søge udfordringer, der tager udgangspunkt i borgerens egne ønsker og muligheder, kan den enkeltes selvværd og selvrespekt tillige styrkes.

- Ingen er ligegyldig. Alle er fuldgyldige og ligeværdige borgere i samfundet.

## **Indflydelse**

### **Tryghed og medbestemmelse**

Et menneske med nedsat funktionsevne skal hjælpes til den bedste løsning på en måde, der sikrer tryghed og medbestemmelse.

Indflydelse giver større ansvar for eget liv, og styrker borgerens selvværd og selvrespekt.

### **Samarbejde og dialog**

Tilrettelæggelse af støtte skal ske i samarbejde mellem den enkelte borger, Stevns Kommune og eventuelt dennes pårørende.

Indholdet i et tilbud skal sættes i forhold til, hvad der er behandlings- og omsorgsmæssigt forsvarligt. Derfor skal et tilbud tilgodese borgerens behov, ønsker, færdigheder og dømmekraft.

- Det rigtige tilbud er en fælles løsning, der kommer i stand mellem borger og Stevns Kommune.

Valgfriheden kan begrænses af de af lovgivningsmæssige bestemmelser og af de økonomiske muligheder. Der skal altid være klar information til borgeren om hvilke muligheder for valg der er.

## **Livskvalitet**

### **Livsudfoldelse**

Der skal tages hensyn til borgeres forståelse og ønsker til:

- privatliv
- arbejdsliv
- uddannelse
- fritidsliv

En borger skal støttes i at afklare egne færdigheder og behov, der kan medvirke til at skabe mening og sammenhæng i eget liv.

Der skal være gode muligheder for at bevare og udvikle den enkelte borgers færdigheder, så han eller hun får mulighed for at blive bedre til at mestre eget liv. Derved er det muligt at opnå en højere grad af uafhængighed.

Støtte ydes derfor efter princippet om 'hjælp-til-selvhjælp'.

### **Ensomhed og isolation skal hindres**

Borgere med nedsat funktionsevne skal have mulighed for at leve et liv i tæt kontakt med familie, venner og det omgivende samfund. Ikke mindst ud fra den betragtning, at mange individuelle behov ofte kan dækkes gennem deltagelse i sociale fællesskaber.

Boligen, samt fritids- og aktivitetstilbud og beskæftigelse, er udgangspunktet for at vedligeholde og udvikle færdigheder og sociale fællesskaber.

Der skal være mulighed for at vælge mellem forskellige tilbud og aktiviteter, der retter sig mod det enkelte menneskes situation, helbred og kompetencer. - Mulighed for valg fordrer variation og fleksibilitet i tilbuddene.

## Rummelighed til udfoldelse

Borgere med nedsat funktionsevne skal som princip kunne benytte de samme tilbud, som andre borgere i samfundet.

## Tilgængelighed – et fælles ansvar

Tilgængelighed er et fælles ansvar for Stevns Kommune, borgerne og det private erhvervsliv. Alle parter opfordres til at være med til at løse denne opgave.

Der skal tages hensyn til den fysiske indretning af det offentlige rum, for at borgere med nedsat funktionsevne kan opnå større grad af uafhængighed, frihed og sikkerhed til at bevæge sig rundt.

Der skal være god og tryk adgang til såvel private virksomheder, som offentlige bygninger og anlæg, så som boliger, forretninger, institutioner, skoler, rådhus, biblioteker, sportshaller, vej, stier, rekreative områder, skove og strande m.v.

Tilgængelighed til information er også vigtig. Især internettet vinder større og større indpas i samfundet. Den offentlige administration udvider også mulighederne - eksempelvis gennem 'tast selv' funktioner. Det øger behovet for, at borgere med nedsat funktionsevne har adgang til de samme informationer på internettet.

## HANDLING

Handicappolitikken er, som det fremgår, opbygget omkring en vision og tre overordnede værdier. Til hver af de tre værdier er knyttet et antal indsatsområder.

|               |  |
|---------------|--|
| Værdighed:    | Mangfoldighed samt velfærd og selvværd                                   |
| Indflydelse:  | Tryk og medbestemmelse samt samarbejde og dialog                         |
| Livskvalitet: | Livsudfoldelse, ensomhed og isolation samt rummelighed og tilgængelighed |

De relevante samarbejdspartnere og interessenter vil blive inddraget i arbejde med at udarbejde konkrete aktiviteter i forbindelse med indsatsområderne. Herunder alle Stevns Kommunes forvaltninger, politikere, borgere, råd og foreninger.

Handicappolitikken er således en tværgående politik. Det betyder helt konkret, at handicap skal tænkes ind i alle relevante kommunale aktiviteter, uanset aktivitetens organisatoriske ansvarsplacering.

## **AFSLUTNING**

Stevns Kommunes indsats over for mennesker med nedsat funktionsevne skal medvirke til, at alle borgere stilles lige.

Det betyder, at der være et passende tilbud til alle med nedsat fysisk, psykisk og/eller intellektuel funktionsevne; samtidig med, at der skal være høj grad af værdighed med hensyn til det nære:

Hvordan vil jeg bo?

Hvad vil jeg arbejde med?

Hvordan skal min fritid tilbringes?

Hvem vil jeg gerne omgås?

Hvad er en værdig og meningsfyldt tilværelse?

I den sammenhæng er det afgørende, at der støttes op om aktiviteter og initiativer, der kan skabe rammer, der giver lige behandling og tilgængelighed med henblik på at øge den enkelte borgers muligheder for at udfolde sig.

Handicappolitikken tages op til drøftelse én gang i hver valgperiode.

I FN's Standardregler om Lige Muligheder for Handicappede fremgår det, at:

Betegnelsen handicap betyder tab eller begrænsning af mulighederne for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Den beskriver relationen mellem et menneske med funktionsnedsættelse og dets omgivelser.

Formålet med denne betegnelse er at sætte fokus på mangler ved omgivelserne og mangler ved de i samfundet iværksatte aktiviteter, som for eksempel information, kommunikation og uddannelse, der forhindrer mennesker med funktionsnedsættelse i at deltage på lige vilkår med andre.

Definitionen er vigtig, fordi den præciserer forholdet mellem de to nøglebegreber: handicap og funktionsnedsættelse.

**Funktionsnedsættelsen** er det objektivt konstaterbare hos personen, for eksempel nedsat syn, manglende hørelse eller en psykisk eller kognitiv funktionsnedsættelse.

**Handicappet** er derimod det, der så at sige ligger uden for personen - det er ikke en skavank ved den enkelte, men en skavank ved omgivelserne.

**Handicappet er med andre ord de begrænsninger i ens udfoldelse, som følger af funktionsnedsættelsen, fordi det omgivende samfund ikke er indrettet, så det modsvarer de behov og krav, mennesker med funktionsnedsættelser har.**

Denne skelnen mellem funktionsnedsættelse og handicap er grundlaget for det **miljørelaterede handicapbegreb**:

- Funktionsnedsættelse + Barriere = Handicap

- Funktionsnedsættelse + Kompensation = Lige muligheder

Med det miljørelaterede handicapbegreb flyttes fokus væk fra individet over til samfundets indretning. Handicappolitik handler i mindre omfang om diagnoser, fejlfinding og 'reparation' hos den enkelte og i stigende omfang om kompensation og om at forandre omgivelserne, så der i videst muligt omfang tages hensyn til, at mennesker med funktionsnedsættelser også skal kunne deltage.

Kilde: Dansk handicappolitiks grundprincipper, Det Centrale Handicapråd, september 2005